

Bruksela, 27 listopada 2015 r.
(OR. en)

14613/15

CADREFIN 77	PECHE 449
FSTR 81	RECH 288
POLGEN 172	JAI 920
REGIO 96	ENER 407
FC 81	MI 764
ECOFIN 924	MAR 158
ENV 741	COMPET 547
TRANS 386	AGRI 617

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli (część II) / Rada
Nr poprz. dok.:	13528/15 CADREFIN 68 FSTR 71 POLGEN 159 REGIO 87 FC 72 ECOFIN 818 ENV 662 TRANS 350 PECHE 403 RECH 258 JAI 799 ENER 372 MI 677 MAR 135 COMPET 483 AGRI 553
Nr dok. Kom.:	COM(2015) 366 final
Dotyczy:	Strategia UE na rzecz regionu alpejskiego (EUSALP) – Konkluzje Rady (27 listopada 2015 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego (EUSALP), przyjęte przez Radę na jej 3430. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 27 listopada 2015 r.

**Konkluzje Rady
w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego (EUSALP)**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

- (1) PRZYWOŁUJĄC konkluzje Rady Europejskiej z 19–20 grudnia 2013 r.¹, w których Rada zwróciła się do Komisji, by we współpracy z państwami członkowskimi opracowała strategię UE na rzecz regionu alpejskiego (dalej zwaną „EUSALP” lub „strategią”);
- (2) PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI komunikat Komisji w sprawie EUSALP²,
i WYRAŻAJĄC UZNANIE dla Komisji za szeroko zakrojone konsultacje przeprowadzone w trakcie przygotowywania komunikatu.

Uwagi ogólne

- (3) PRZYWOŁUJĄC konkluzje Rady z 22 października 2013 r. w sprawie wartości dodanej strategii makroregionalnych³, oraz fakt, że Rada zaleciła, by przy rozważaniu tworzenia nowych strategii makroregionalnych, upewniać się, że: a) istnieją tam szczególne potrzeby o znaczeniu strategicznym dla makroregionów w zakresie poprawy współpracy na wysokim szczeblu pod kątem stawiania czoła wspólnym wyzwaniom i wykorzystywania szans, b) zaangażowanie UE jest właściwe, a działania doprowadzą do wzmocnienia istniejących polityk horyzontalnych UE, c) ocena wartości dodanej na szczeblach UE i makroregionalnym jest poparta dowodami, d) zarówno zainteresowane państwa członkowskie, jak i ich odnośne regiony wyraźnie wyrażają wolę polityczną przyjęcia takiego podejścia;

¹ Dok. EUCO 217/13.

² COM (2015) 366 final, Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego.

³ Dok. 14926/13 ADD 1.

- (4) PRZYWOŁUJĄC konkluzje Rady z dnia 21 października 2014 r. w sprawie zarządzania strategiami makroregionalnymi⁴;
- (5) UZNAJĄC potencjał strategii makroregionalnych jako zintegrowanych ram odnoszących się do państw członkowskich i państw spoza UE leżących na tym samym obszarze geograficznym, z myślą o zajęciu się wspólnymi wyzwaniami i wykorzystaniu zacieśnionej współpracy, by przyczynić się do osiągnięcia zawartych w Traktatach celów obejmujących spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną UE, co wesprze osiągnięcie celów strategii „Europa 2020”, a w szczególności promowanie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia;
- (6) ODNOTOWUJĄC w szczególności, że istniejące i przyszłe strategie makroregionalne stanowią ważny instrument realizacji celu spójności terytorialnej na danych obszarach, z uwagi na zastosowane w nich zintegrowane podejście związane z danym miejscem;
- (7) PODKREŚLAJĄC, że podstawą strategii makroregionalnych są zasady, zgodnie z którymi nie należy w ramach ich realizacji wykorzystywać żadnych nowych środków unijnych, tworzyć żadnych dodatkowych formalnych struktur unijnych ani przyjmować żadnych nowych przepisów unijnych, i że strategie te są instrumentem pozwalającym optymalnie wykorzystać istniejące zasoby finansowe, lepiej wykorzystać istniejące instytucje i lepiej wdrożyć istniejące przepisy;
- (8) PONOWNIE PODKREŚLAJĄC, że potrzebna jest koordynacja między stosownymi politykami UE, jak również między tymi politykami unijnymi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, które mają wpływ na spójność terytorialną, z poszanowaniem zasad pomocniczości i proporcjonalności;
- (9) PODKREŚLAJĄC, że strategie makroregionalne powinny być zorientowane na wyniki, promować konkretne osiągnięcia i zapewniać rozliczalność.

⁴ Dok. 13374/14.

Strategia UE na rzecz regionu alpejskiego

- (10) PRZYPOMINA, że strategia ta dotyczyć będzie około 80 milionów osób zamieszkujących 48 regionów w siedmiu państwach, z których pięć to państwa członkowskie UE (Austria, Francja, Niemcy, Słowenia i Włochy), a dwa to państwa spoza UE (Liechtenstein i Szwajcaria);
- (11) APROBUJE strategię przedstawioną w komunikacie Komisji oraz PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI załączony plan działania opracowany przez Komisję we współpracy z państwami członkowskimi, na podstawie publicznych konsultacji z uczestniczącymi państwami i regionami, obejmujących wszystkich stosownych partnerów i zainteresowane podmioty na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym;
- (12) UZNAJE wspólne wyzwania i szczególne potrzeby o strategicznym znaczeniu dla danych terytoriów określone w strategii; ZALECA, by strategia ta wzmacniała poczucie solidarności i synergie między obszarami góorskimi i innymi niż górskie, obszarami miejskimi i wiejskimi oraz regionami peryferyjnymi otaczającymi Alpy; UZNAJE jej wartość dodaną zgodnie z konkluzjami Rady z 22 października 2013 r. w sprawie wartości dodanej strategii makroregionalnych⁵;
- (13) Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE aktywną współpracę wszystkich zainteresowanych organizacji międzynarodowych, krajowych i regionalnych oraz organizacji i wspólnot lokalnych w obszarach, w których możliwe jest określenie działań będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, z uwzględnieniem inicjatyw społeczeństwa obywatelskiego; PODKREŚLA, że strategia jest wyrazem wyraźnej woli politycznej oraz wynikiem długiego procesu politycznego, administracyjnego i technicznego obejmującego siedem państw i 48 regionów uczestniczących w strategii, a także – uznając, że strategię makroregionalną to procesy dynamiczne – POTWIERDZA, że strategia pozostaje otwarta na dalszy rozwój sytuacji;
- (14) DOCENIA fakt, że strategia dotyczy wyzwań stojących przed regionem alpejskim dzięki wyborowi trzech obszarów tematycznych polityki koncentrujących się na kwestiach o największym znaczeniu makroregionalnym, takich jak: 1) wzrost gospodarczy i innowacje, 2) mobilność i tworzenie sieci łączności oraz 3) środowisko i energia, jak również sprawowanie rządów i zdolności instytucjonalne jako przekrojowy obszar polityki;

- (15) UZNAJE, jak opisano w planie działania załączonym do strategii, stojące przed regionem alpejskim wyzwania związane z tendencjami demograficznymi, dotyczące przede wszystkim połączonych efektów starzenia się społeczeństwa, niskiej gęstości zaludnienia na obszarach górskich oraz nowych modeli migracji, wysokiej podatności na zmianę klimatu i jej przewidywanych skutków dla środowiska, różnorodności biologicznej i warunków życia mieszkańców regionu.
- (16) PODKREŚLA, że obszar alpejski, dzięki swojemu położeniu w centrum Europy, stanowi przedmiot zainteresowania wszystkich państw członkowskich UE w odniesieniu do wielu dziedzin polityki UE, w szczególności w odniesieniu do następujących obszarów:
- region ten, który obejmuje niektóre z najbardziej dynamicznych europejskich regionów, może czerpać korzyści ze swojej wysokiej konkurencyjności i zwiększać już istniejące możliwości, takie jak potencjał innowacyjny lub duży potencjał w zakresie turystyki, zachowując i eksponując dziedzictwo kulturowe i naturalne, tak aby zwiększać zatrudnienie;
 - ulepszanie zrównoważonej infrastruktury transportowej oraz zwiększenie liczby połączeń intermodalnych i interoperacyjności w regionie z wyraźną tendencją do redukcji emisji, czyli wspieranie zrównoważonego rozwoju między Północą a Południem, jak również Wschodem a Zachodem;
 - ochrona różnorodności biologicznej w Alpach poprzez zachowanie jej integralności i łączności ekologicznej. Działania i projekty, które mają być realizowane na mocy tej strategii, powinny przyczyniać się do realizacji celów, które mają zostać uzgodnione na COP 21, w tym dotyczących wspierania przejścia w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, jak również propagowania łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej oraz skutecznego zarządzania ryzykiem katastrof obejmującego zapobieganie im.
- (17) PODKREŚLA, jak ważne jest zapewnienie obustronnie korzystnych relacji między strefą centralną a metropoliami w kontekście potrzeby ustanowienia stabilnych i zrównoważonych wzorców w dziedzinie energii oraz ochrony zasobów naturalnych i wyeksponowania ich znaczenia z uwagi na szczególną wrażliwość środowiska regionu alpejskiego;
- (18) PRZYPOMINA, że strategia jest finansowo neutralna, czyli że – dzięki skoordynowanemu podejściu – ma na celu skuteczniejsze i lepsze wykorzystanie istniejących instrumentów i środków finansowych;

(19) POTWIERDZA, że strategia opiera się na:

- długim doświadczeniu znacznej liczby struktur współpracy już działających w tym obszarze, takich jak: konwencja alpejska⁶; program INTERREG „Obszar alpejski” i inne struktury *ad hoc*;
- doświadczeniach zdobytych w ramach istniejących strategii makroregionalnych, w szczególności potrzebie skoncentrowania się na ograniczonej liczbie wyzwań lub możliwości, potrzebie zapewnienia odpowiedzialności, zaangażowania i przywództwa ze strony uczestniczących państw oraz organów regionalnych i lokalnych oraz potrzebie ustanowienia, na wczesnym etapie, systemu dobrego sprawowania władzy i zarządzania z jasnym podziałem zadań i ról;
- *rezolucji politycznej* z Grenoble „W kierunku strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego” z 18 października 2013 r., podkreślającej wspólną wolę państw i regionów obszaru alpejskiego, by wspierać opracowanie unijnej strategii dla obszaru alpejskiego;
- „Mediolańskiej deklaracji państw i regionów alpejskich” z 1 grudnia 2014 r., podkreślającej wagę przyszłej strategii EUSALP jako dostosowanego wkładu w rozwój regionu zgodnie z celami strategii „Europa 2020” i w oparciu o jego dziedzictwo kulturowe i naturalne;
- szeroko zakrojonych internetowych konsultacjach społecznych, które przeprowadzono od lipca do października 2014 r., obejmujących blisko 400 wypowiedzi, i wynikach tych konsultacji.

(20) PODKREŚLA, że moment inauguracji strategii zbiega się z rozpoczęciem wdrażania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w okresie programowania 2014–2020, co pomaga uruchamiać stosowne polityki i programy wspierające strategię; PRZYPOMINA, że pakiet ustawodawczy na lata 2014–2020 otwiera drogę do lepszego uwzględniania strategii makroregionalnych w programowaniu i realizacji, w stosownych przypadkach, odpowiednich polityk UE.

⁶ Konwencja alpejska jest traktatem międzynarodowym, który wszedł w życie w 1995 r., dotyczącym zrównoważonego rozwoju i ochrony Alp, ratyfikowanym przez kraje alpejskie (Austria, Francja, Liechtenstein, Monako, Niemcy, Słowenia, Szwajcaria i Włochy), a także Unię Europejską.

Zarządzanie wewnętrzne

- (21) Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE deklarację mediolańską oraz zobowiązanie „do przeprowadzenia niezbędnych działań w celu usprawnienia koordynacji środków dostępnych na szczeblu UE, krajowym, regionalnym bądź lokalnym, oparte na świadomości, że konkretne rezultaty dla obywateli można osiągnąć tylko poprzez umożliwienie rozwoju synergii między różnymi szczeblami planowania. Uczestniczące państwa i regiony dołożą wszelkich starań, by wykorzystać potencjał istniejących ram finansowych na lata 2014–2020”;
- (22) ZWRACA SIĘ do Komisji, by:
- nadal odgrywała wiodącą rolę w strategicznym koordynowaniu EUSALP, gdy jej zaangażowanie wnosi wyraźną wartość dodaną, w partnerstwie z uczestniczącymi państwami oraz organami regionalnymi i lokalnymi, oraz zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, a także by dopilnowała uwzględniania strategii w stosownych inicjatywach dotyczących polityk UE i w planowaniu programów;
 - wspierała, we współpracy z uczestniczącymi państwami oraz organami regionalnymi i lokalnymi, cele strategii i realizację uzgodnionych działań poprzez propagowanie koordynacji istniejących unijnych środków finansowych i instrumentów, a także poprzez ścisłą współpracę z właściwymi instytucjami finansowymi konieczną do wdrożenia i finansowania strategii;
 - propagowała pełne i skuteczne zaangażowanie państw spoza UE uczestniczących w strategii;
 - propagowała włączenie konwencji alpejskiej w realizację tej strategii, z zamiarem wykorzystania związanej z nią wiedzy fachowej w zakresie ochrony i zrównoważonego rozwoju Alp, oraz z zamiarem poszukiwania synergii;
 - propagowała, także przy wsparciu Eurostatu, zbieranie wiarygodnych i porównywalnych danych dotyczących tego regionu, na właściwym poziomie statystycznym, oraz wspierała rozwijanie odpowiednich narzędzi monitorowania i oceny, odwołując się jednocześnie – w stosownych przypadkach – do środków na pomoc techniczną zarządzanych bezpośrednio przez Komisję;

- f. propagowała aktywne uczestnictwo wszystkich właściwych partnerów i zainteresowanych stron, w tym odnośnych struktur współpracy, organizacji i instytucji pozarządowych, partnerów społecznych i gospodarczych, społeczeństwa obywatelskiego oraz sektora prywatnego, we wszystkich etapach realizacji strategii;
- (23) ZWRACA SIĘ do wszystkich podmiotów odgrywających różne role w realizacji strategii, by zapewniły jak najefektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów krajowych i unijnych, w tym:
- a. zasobów pochodzących z programów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020 wspierających realizację celów zawartych w Traktatach, stosownie do szczególnego charakteru, celów i sposobu zarządzania, w pełni uwzględniając treść już przyjętych programów. W szczególności program „Obszar alpejski” powinien wspierać wdrażanie strategii i zarządzanie nią poprzez realizację priorytetów i finansowanie przewidziane na ten cel;
 - b. możliwości oferowanych w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS).
- (24) ZWRACA SIĘ do wszystkich podmiotów odgrywających różne role, aby zapewniały odpowiednią widoczność, komunikację i podnoszenie świadomości na temat celów i wyników strategii;
- (25) WZYWA państwa członkowskie uczestniczące w realizacji strategii, by:
- a. ustanowiły u siebie podstawowe warunki dobrej realizacji i wykorzystania unijnej wartości dodanej strategii, obejmujące w szczególności wsparcie polityczne, podmiotowość, przywództwo i odpowiedzialność, z uwzględnieniem poglądów Rady w zakresie zarządzania strategiami makroregionalnymi;

- b. zapewniły dostosowanie właściwych polityk i środków finansowych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym – w stosownych przypadkach i zgodnie z przepisami – włączenie strategii do programów współfinansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020 i innych właściwych programów, oraz aby zapewniły właściwe uwzględnienie celów i działań w ramach strategii podczas przygotowywania i wdrażania stosownych polityk i programów krajowych, regionalnych i lokalnych oraz *vice versa*;
- c. ustanowiły, we współpracy z Komisją i państwami spoza UE uczestniczącymi w strategii, skuteczny wielopoziomowy system zarządzania oraz skuteczne i sprawne procedury i warunki poprawy ciągłości i widoczności realizacji strategii, a także odpowiedzialności za jej realizację, zgodnie z deklaracją mediolańską z 1 grudnia 2014 r., zgodnie z poglądami Rady na temat zarządzania strategiami makroregionalnymi, z pełnym poszanowaniem struktury instytucjonalnej i porządku konstytucyjnego państw uczestniczących oraz specyfiki i kompetencji ich systemów administracyjnych, tak aby zapewnić terminowy start strategii;
- d. zachęcały do pełnego i skutecznego zaangażowania państw spoza UE uczestniczących w realizacji strategii – i ułatwiały takie zaangażowanie – na wszystkich poziomach i wszystkich etapach realizacji strategii, w szczególności w kontekście definiowania konkretnych działań i projektów;
- e. zapewniały przestrzeganie zasady partnerstwa i jej pełną operacyjność, poprzez propagowanie aktywnego udziału właściwych partnerów i zainteresowanych stron, w tym odpowiednich struktur współpracy, istniejących organizacji regionalnych – rządowych i pozarządowych – partnerów społecznych i gospodarczych, społeczeństwa obywatelskiego, również poprzez parlamenty narodowe i regionalne, oraz sektora prywatnego, na wszystkich etapach realizacji strategii, tworząc w ten sposób synergie oraz umożliwiając dzielenie się wiedzą;

- f. zapewniały zaangażowanie stosownych zainteresowanych stron na wszystkich szczeblach w regionie, oceniały wyniki, zasięgały opinii na temat zmienionych działań i, w stosownych przypadkach, rozwijały nowe sposoby podejścia.

Zarządzanie w całej UE

- (26) **PODKREŚLA** znaczenie właściwego zaangażowania wszystkich państw członkowskich UE i wszystkich zainteresowanych stron na szczeblu transnarodowym, regionalnym i lokalnym – w odpowiednich przypadkach – w realizację strategii UE na rzecz regionu alpejskiego;
- (27) **WZYWA** Komisję i państwa członkowskie, by zapewniały ustanowienie odpowiedniej koordynacji pomiędzy strategiami makroregionalnymi, w szczególności by dopilnowywały, by mogły powstawać – stosownie do potrzeb i we właściwych przypadkach – projekty i partnerstwa z udziałem różnych takich strategii;
- (28) **DOCENIA** zaangażowanie państw i właściwych partnerów uczestniczących w strategii UE na rzecz regionu alpejskiego w wymianę wiedzy i dobrych praktyk z innymi regionami góorskimi i innymi obszarami góorskimi Europy oraz **ZACHEĆCA** te obszary do aktywnego udziału w tej wymianie;
- (29) **ZWRACA SIĘ** do Komisji, by zapewniła wymianę najlepszych praktyk między strategią a innymi istniejącymi i przyszłymi instrumentami, a także by włączyła strategię w obszar kompetencji i działań grupy wysokiego szczebla ds. strategii makroregionalnych i zastanowiła się, w jaki sposób poprawić skuteczność tej grupy w świetle ewolucji strategii makroregionalnych UE począwszy od 2009 r.;
- (30) **PODKREŚLA** znaczenie zapewnienia, by instytucje UE regularnie uczestniczyły we wdrażaniu, monitorowaniu i ocenie strategii w oparciu o regularne sprawozdania składane przez Komisję;

- (31) **PODKREŚLA** swoje zobowiązanie do wzięcia pod uwagę realizacji strategii, i w związku z tym, **ZAMIERZA** przeanalizować, na szczeblu właściwych organów przygotowawczych, postępy w realizacji strategii, z myślą o przygotowaniu wymaganych sprawozdań;
- (32) **ZWRACA SIĘ** do Komisji o sporządzenie – co dwa lata, począwszy od 2016 r. – sprawozdania z realizacji strategii EUSALP i ODNOTOWUJE wyrażony przez Komisję zamiar sporządzania co dwa lata, począwszy od 2016 r., jednego sprawozdania opisującego postępy w realizacji wszystkich strategii makroregionalnych, przedstawiającego zalecenia dotyczące ewentualnych zmian w strategiach i planach działań lub sposoby poprawy i optymalizacji ich wdrożenia, z uwzględnieniem specyfiki różnych strategii.
-